

Лектори навчальної
дисципліни

Контактна інформація
лектора (e-mail)

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародний ринок праці»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність **051 Економіка**

Освітня програма **«Міжнародна економіка»**

Рік навчання **4**, семестр **8**

Форма здобуття вищої освіти **денна**

Кількість кредитів ЄКТС **6**

Мова викладання **українська**

Ткачук Вадим Анатолійович, д.е.н., професор;

Ланченко Євгеній Олександрович, д.е.н., доцент

Кафедра економіки, навч. корпус № 10, кімн. 407-А;
vadtkachuk@hotmail.com, 067-230-05-99 (Viber);
lanchenko@ukr.net, 050-620-59-37 (Viber), 067-141-66-90

<http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3953>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна забезпечує поглиблення знань студентів щодо формування й розвитку міжнародного ринку праці, регулювання міжнародної трудової міграції, отримання навиків обґрунтування напрямів забезпечення зайнятості в Україні та світі.

Для фахівців економічного профілю необхідним є розгляд напрямів практичної діяльності суб'єктів інфраструктури ринку праці, демографічного розвитку й формування трудового потенціалу суспільства, питань регулювання трудової міграції населення, видів і сегментів ринку праці, сучасного стану зайнятості та безробіття в Україні та світі, діяльності міжнародних організацій у соціально-трудої сфері. Завданням дисципліни є набуття практичних навичок майбутніми фахівцями з міжнародної економіки застосовувати свої знання в практичній діяльності при обґрунтуванні напрямів розвитку національного ринку праці в контексті європейської та міжнародної інтеграції економіки України, внутрішньофірмового ринку праці в підприємствах, ринків праці на рівні галузей та регіонів тощо.

Компетентності навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни (ПРН):

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Суть ринку праці в економічній системі	2/2	Знати про специфіку ринку праці в економіці, особливості формування світового ринку праці. Вміти аналізувати різні важелі впливу на розвиток міжнародного ринку праці, розробляти баланс людських ресурсів в державі, галузях економіки, підприємствах, сільській і міській місцевостях. Набути компетентності щодо застосування прийомів державного регулювання зайнятості населення, попиту та пропозиції на ринку праці.	Здача практичної роботи з розгляду передумов формування міжнародного ринку праці. Проаналізувати теорії регулювання ринку праці у світі. Розглянути методичні засади оцінки пропозиції та попиту на ринку праці. Виконання самостійної роботи. Написання есе за планом занять тощо	5
Тема 2. Особливості формування міжнародного ринку праці	2/2			5
Тема 3. Механізм регулювання міжнародного ринку праці	2/2			10
Тема 4. Інфраструктура міжнародного ринку праці	2/2			5
Тема 5. Індивідуальна й сукупна пропозиція на ринку праці	2/2			15
Тема 6. Індивідуальний і сукупний попит на ринку праці	2/2			10
Модульний контроль			Підсумковий тест	50
Підсумковий бал за модуль 1				100
Модуль 2				
Тема 7. Фактори впливу на розвиток міжнародного ринку праці	2/2	Розуміти сучасні виклики й чинники розвитку міжнародного ринку праці. Розрізняти моделі міграції населення між країнами світу. Вміти встановлювати тенденції міжнародної трудової міграції. Розуміти особливості міграційної політики держав світу, куди найбільше прямують трудові мігранти. Вміти прогнозувати розвиток міжнародного ринку праці. Розуміти особливості європейського ринку праці. Володіти механізмами впливу на розвиток ринку праці. Знати правила	Здача практичних робіт щодо характеристик моделі міжнародної міграції. Розгляд тенденцій міжнародної трудової міграції та визначення загрозливих ситуацій. Здача практичної роботи з визначення пріоритетів розвитку міжнародного ринку праці. Проведення аналізу розвитку європейського ринку праці. Виконання самостійної роботи. Написання есе за планом занять	5
Тема 8. Загальні положення міжнародної міграції населення	2/2			15
Тема 9. Розвиток міжнародної трудової міграції	2/2			5
Тема 10. Міграційні політики розвинених країн світу	2/2			5
Тема 11. Пріоритети й прогнозування розвитку міжнародного ринку праці	2/2			5
Тема 12. Європейський ринок праці й соціальна політика ЄС	2/2			5
Тема 13. Особливості регулювання ринку праці в окремих державах світу	1/1			5

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 14. Основи безпеки працевлаштування за кордоном	1/1	безпечного працевлаштування й навчання за кордоном		5
Модульний контроль			Підсумковий тест	50
Підсумковий бал за модуль 2				100
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних (модульних) робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Розвиток світового ринку праці в умовах глобалізації: трансформаційний дискурс: монографія / Калініна С.П., Булатова О.В., Кушнарєнко О.П., Савченко Е.О; за ред. С.П. Калініної, О.В. Булатової. Вінниця: Твори, 2022. 221 с.
2. Калініна С.П., Ланська С.П., Подунай В.В. Аналіз міграційної політики держав: орієнтири для України. К.: МДУ, 2024. 157 с.
3. Цевух Ю.О. Ринок праці, міграція та соціально-економічний розвиток Європейського Союзу та України: навч.-метод. посіб. Одеса: ОНУ, 2021. 140 с.

4. Маршавін Ю.М. Ринок праці та державне регулювання зайнятості: навчальний посібник. К.: ІПК ДСЗУ, 2021. 408 с.
5. Чернявська О. В. Ринок праці: навч. посіб. Вид. 2-е, перероб. та доп. К.: ЦУЛ, 2013. 522 с.
6. Ткачук В.А., Шлаудерер Р., Коваленко Н.О., Лабенко О.М., Строкаль В.П. Диджиталізація освітнього процесу в Україні: виклики для студентів та викладачів. *Modern Economics*. 2022. Вип. 31. с. 113-123.
7. Shcherbak, V., Ganushchak-Yefimenko, L., Tkachuk V. et al. Use of key indicators to monitor sustainable development of rural areas. *Global Journal of Environmental Science and Management*. 2020 6(2). pp. 175–190.
8. Foreign Agricultural Markets: State and Challenges in Sustainable Development. Mazur, N., Tkachuk, V., Sulima, N., Semenets, I., Nikolashyn, A., Zahorodnia, A. *Lecture Notes in Networks and Systems*, 2023, 488, pp. 545-559.
9. Ланченко Є.О. Розвиток соціально-трудових відносин в аграрній сфері: монографія. К.: ЦП «Компринт», 2022. 266 с.
10. Ланченко Є.О. Формування системи соціально-трудових відносин у аграрному секторі економіки: монографія. К.: ЦП «Компринт», 2019. 556 с.
11. Ланченко Є.О. Формування й ефективність використання людських ресурсів у сільському господарстві. *Економіка та управління АПК*. 2022. Вип. 2. С. 67-79.
12. Ланченко Є.О. Соціально-трудові аспекти розвитку скотарства в сільськогосподарських підприємствах. *Економіка та управління АПК*. 2021. Вип. 2. С. 19-28.
13. Ланченко Є.О. Інвестиційне забезпечення створення робочих місць в аграрній сфері. *Економічний вісник університету*. 2020. Вип. 45. С. 21-32.
14. Ланченко Є. О. Розвиток аграрних соціально-трудових відносин: теорія і практика. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2019. № 3. С. 68-76.
15. Ланченко Є. О. Якість трудового життя в сільськогосподарських підприємствах. *Україна: аспекти праці*. 2019. № 4. С. 41-46.
16. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.
17. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
18. Міністерство соціальної політики України. URL: <http://www.msp.gov.ua>.
19. Європейська комісія. Працевлаштування, соціальні справи та інтеграція. URL: <https://ec.europa.eu/social/home.jsp?langId=en>.
20. Європейська служба зайнятості. URL: https://eures.europa.eu/index_en.